

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для самостійної роботи
з навчальної дисципліни
«Психологія (загальна, вікова, педагогічна)»

Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов’язкових навчальних дисциплін, і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна».

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кіл-ть годин
1	Скласти конспект з теми: <i>«Фізіологічні основи психіки»</i>	10
2	Підготувати презентацію (таблицю, схему) про взаємозв’язок між рисами характеру та темпераментом	12
3	Підготувати презентацію (8–10 слайдів) на тему: <i>«Психічні процеси»</i>	12
4	Написати коротке есе-роздум: <i>«Значення емоційного інтелекту в житті людини»</i> (450-500 слів)	12
5	Підібрати 5-6 доказових вправ і порад як подолати тривогу та стрес із посиланням на джерела	10
6	Проаналізувати внесок українських вчених у становлення вікової психології та підготувати презентацію (8-10 слайдів)	12
7	Підготувати структурований конспект про психологічні особливості підліткового віку	12
8	Підготувати конспект про психологічні особливості ранньої юності	12
9	Скласти конспект-тези, у якому розкрити основні положення про те, як навчальна діяльність впливає на психічний розвиток особистості	12
10	Підготувати презентацію на тему: <i>«Професійна ідентичність вчителя»</i> (8-10 слайдів)	12
	Разом	116

Самостійна робота є ключовим елементом освітнього процесу, що сприяє розвитку дослідницьких навичок, самодисципліни та критичного мислення здобувачів. Вона передбачає систематичне виконання завдань поза аудиторними заняттями, що дозволяє здобувачам поглиблювати знання і вдосконалювати навички. За самостійну роботу здобувач може отримати 0-5 балів.

Для забезпечення об'єктивності оцінювання самостійної роботи використовуються наступні критерії:

5 балів	Робота характеризується повним розкриттям теми та системним аналізом матеріалу. Конспект або презентація мають чітку логічну структуру, виклад аргументований і послідовний. Використано достатню кількість наукових джерел, оформлення цитувань відповідає академічним стандартам. Робота подана у встановлений термін, відповідає всім вимогам.
4 бали	Робота містить оригінальні, однак окремі аспекти залишаються недостатньо розкритими. Структура здебільшого логічна, можливі незначні відхилення від послідовності викладу. Виклад матеріалу є зрозумілим, окремі положення потребують уточнення. Візуальне оформлення відповідає вимогам, можливі окремі недоліки. Використано достатній обсяг джерельної бази. Завдання виконано своєчасно.
3 бали	Робота має задовільний рівень опрацювання, однак аналіз джерел поверхневий. Креативні елементи часткові та неоригінальні. Структура наявна, але виклад подекуди хаотичний, що ускладнює сприйняття матеріалу. Візуальне оформлення неповністю відповідає вимогам. Джерельна база обмежена, добір літератури не завжди вдалий.
2 бали	Робота виконана за шаблоном, без ознак глибокого аналізу чи критичного осмислення. Проблематика розкрита поверхнево. Структура роботи має суттєві порушення, виклад непослідовний і фрагментарний. Візуальне оформлення не відповідає академічним вимогам. Наявні суттєві помилки або відсутність коректного цитування.
1 бал	Робота виконана на мінімальному рівні. Аналіз і власні висновки практично відсутні. Виклад матеріалу фрагментарний, структура неповна. Візуальне оформлення мінімальне або не відповідає вимогам. Використання джерел обмежене. Завдання подано із значним запізненням.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Дуткевич Т. В. Психологія освіти: робоча програма і практикум : навчально-метод. посіб. Київ: КНТ, 2023. 98 с.
2. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія : навч. посіб. Київ : ВЦ “Акад.”, 2024. 384 с.
3. Савчин М. В. Загальна психологія : підручник. Київ : ВЦ “Акад.”, 2025. 352 с.

Допоміжна література:

1. Головатенко Т., Даценко Т. Формування професійної ідентичності травма-інформованого вчителя в умовах війни. *Науковий журнал «Габітус»*. 2025. № 74. С. 176–180. І <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2025.74.32>
2. Гоулман Д. Емоційний інтелект : пер. з англ. С.-Л. Гумецької. Х. : Віват, 2020. 512 с.
3. Даценко Т. Психологічна компетентність учителів у контексті нового професійного стандарту: виклики та можливості розвитку. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2024. № 4(76). С. 345–350.
4. Даценко Т. Психологічні аспекти формування компетентності педагогічного партнерства вчителя. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2025. № (2(78)). С. 485–490. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2025-78-485-490>
5. Загальна психологія : підручник / за загальною редакцією академіка С. Д. Максименка. 4-те вид., переробл. і доп. Том 1. Київ: Видавництво Людмила, 2025. 568 с.
6. Петрунько О., Даценко Т. Професійна ідентичність учителя як психологічний механізм увідповіднення себе зі світом. *Вісник післядипломної освіти: збірник наукових праць. Серія «Соціальні та поведінкові науки; Управління та адміністрування»*. 2025. № 32(61). С. 125–138. [https://doi.org/10.58442/3041-1858-2025-32\(61\)-125-138](https://doi.org/10.58442/3041-1858-2025-32(61)-125-138)
7. Castle P., Buckler S. *Psychology for Teachers*. 3rd ed. SAGE Publications Ltd, 2021. 544 p.

ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕОЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. BOO3. WHO guideline on balanced national controlled medicines policies to ensure medical access and safety. Всесвітня організація охорони здоров'я. URL: <https://iris.who.int/handle/10665/372242?locale-attribute=en&>
2. Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?». URL: <https://howareu.com/>